Onderzoek geurhinder veehouderijbedrijven

Molenpad 42, Jisp

Gemeente Wormerland

Datum: 4 oktober 2013

Projectnummer: 130336

SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
tel: 026 - 357 69 11
fax: 026 - 357 66 11

Auteur: Johan van der Burg
Projectleider: Martijn Ekkelkamp

Onderzoek geurhinder veehouderijbedrijven

Project: Molenpad 42, Jisp
Projectnummer: 130336

INHOUD

1	**Inleiding**	**1**
1.1	**Aanleiding**	**1**
1.2	**Doel van het onderzoek**	**1**
2	**Wet- en regelgeving**	**2**
2.1	**Woon- en Leefklimaat**	**2**
2.2	**Normen uit de Wet geurhinder en veehouderij**	**3**
2.3	**Woonkwaliteit**	**4**
2.4	**Rekenmethodieken**	**4**
3	**Onderzoek**	**5**
3.1	**Onderzoeksopzet**	**5**
3.2	**Uitgangspunten**	**5**
3.3	**Afstandsnormen**	**6**
3.4	**Geurnormen**	**6**
4	**Conclusie**	**8**
4.1	**Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij**	**8**
4.2	**Overige hinder afkomstig van veehouderijen**	**9**

Bijlagen

Bijlage A	**Overzichtstekening 1: Ligging van het plangebied en omliggende veehouderijen**
Bijlage B	**Berekening van de voorgrondbelasting**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Molenpad 42 te Jisp (gemeente Wormerland) bevindt zich een voormalige boerderij. De boerderij is al enkele jaren niet meer in gebruik en in de loop der tijd in verval geraakt. De huidige eigenaar van het perceel wil de bestaande agrarische bebouwing slopen en een woning bouwen op het perceel.
In de onderstaande figuur is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Ligging van het plangebied

1.2 Doel van het onderzoek

Binnen het bestaande bestemmingsplan is de realisatie van de woning niet mogelijk. Om dit planologisch mogelijk te maken wordt het bestaande bestemmingsplan herzien.
De nieuwe woning wordt in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangemerkt als geurgevoelige object. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden

Leeswijzer
Hoofdstuk 2 geeft een korte samenvatting van de relevante wet- en regelgeving. In hoofdstuk 3 zijn onder andere de onderzoeksopzet en de onderzoeksresultaten weergegeven. Tot slot zijn in hoofdstuk 4 de conclusies van het onderzoek opgenomen.

2 Wet- en regelgeving

In en nabij het buitengebied in Nederland speelt de geurhinder afkomstig van veehouderijen meestal een rol bij nieuwe (planologische) ontwikkelingen. Om een goed woon- en leefklimaat te kunnen garanderen is op 1 januari 2007 de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderij en de drie 'stankrichtlijnen' (Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996, Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 en het Cumulatierapport). Met de invoering van de Wgv geldt voor heel Nederland één toetsingskader.

De Wgv vormt in eerste instantie het wettelijk kader voor de geurhinder veroorzaakt door dierenverblijven bij de beoordeling van de aanvraag van de milieuvergunning voor een veehouderij. De Wgv geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De geurbelastingsnormen uit de Wgv is de acceptabele geurhinder afkomstig van een individuele veehouderij (zogenaamde voorgrondbelasting).

2.1 Woon- en Leefklimaat

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt onderzocht of bij de geprojecteerde geurgevoelige objecten een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd. Het geurbeleid in Nederland is erop gericht geurhinder te beoordelen die veroorzaakt wordt door veehouderijen. Hoewel het algemene geurbeleid dit niet expliciet aangeeft, wordt dit tevens gebruikt om de planologische aanvaardbaarheid van geurgevoelige bestemmingen te beoordelen in situaties waarin geurgevoelige bestemmingen gerealiseerd worden in de buurt van geuremitterende inrichtingen. Nieuwe geurgevoelige objecten worden dus beoordeeld op hun aanvaardbaarheid in verband met omliggende veehouderijen. Dit wordt de zogenaamde omgekeerde werking genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.
Op basis van de geurnormen moet er sprake zijn van:

1. een voldoende woon- en leefklimaat bij de nieuwe geurgevoelige bestemmingen en;
2. worden de bestaande rechten van de veehouderijbedrijven nabij de ontwikkeling niet geschaad.

Indien voldaan wordt aan de normen mag er in principe van uitgegaan worden dat een voldoende woon- of verblijfsklimaat gegarandeerd is en bestaande rechten van de inrichting niet worden geschaad.

2.2 Normen uit de Wet geurhinder en veehouderij

De voorgrondbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij welke de meeste geurhinder bij het geurgevoelige object veroorzaakt. De achtergrondbelasting is de geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Op dit moment is er vanuit de Wgv en jurisprudentie nog geen duidelijkheid ontstaan over de beoordeling van de achtergrondbelasting.
In de Wgv worden alleen normen genoemd voor de voorgrondbelasting. Door middel van een gemeentelijke geurverordening kan worden afgeweken van de vaste afstand van het emissiepunt tot geurgevoelig object voor dieren zonder vastgestelde geuremissiefactor en de normen voor de geurbelastingen.
In de onderstaande tabel zijn de normen voor geurgevoelige objecten uit de Wgv weergegeven. In deze tabel staat tussen haakjes de minimale afstand weergegeven, welke mogelijk is bij het toepassen van een gemeentelijke geurverordening.

		Dieren met geuremissiefactor			**Dieren zonder geuremissiefactor**		**Alle dieren**	
			afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand dierverblijf tot geurgevoelig object	
	Gevoelig object	waarde geur-belasting	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom
A	Ruimte voor ruimte woning of geurgevoelig object	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	n.v.t.	n.v.t.
B	Bedrijfswoning (of geurgevoelig object) behorende bij een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m
C	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) die op of na 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	50 m	25 m
D	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) al voor 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 0 m)	50 m (≥ 0 m)	50 m	25 m
E	Alle woningen en geurgevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m

Tabel 1. Overzicht van de normen uit de Wgv

De normen voor de geurbelasting afkomstig uit artikel 3 lid 1 van de Wgv zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Tussen haakjes staat de afwijkmogelijkheid van de norm uit de Wgv door middel van het opstellen van een gemeentelijk geurbeleid.

	Normen geurbelasting	
	Binnen bebouwde kom	**Buiten bebouwde kom**
Niet-concentratiegebied	2,0 ou_E/m^3 (0,1-8,0 ou_E/m^3)	8,0 ou_E/m^3 (2,0-20,0 ou_E/m^3)
Concentratiegebied	3,0 ou_E/m^3 (0,1-14,0 ou_E/m^3)	14,0 ou_E/m^3 (3,0-35,0 ou_E/m^3)

Tabel 2. Normen voor de geurbelasting

2.2.1 Normen voor nieuwe geurgevoelige objecten

Door de gemeente Wormerland is geen gemeentelijk geurverordening vastgesteld met afwijkende geurnormen ten opzichte van de Wgv. De normstelling vindt plaats op basis van de Wgv. De geplande ontwikkeling betreft 'Alle woningen en geurgevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen', dit is categorie E uit tabel 1. De geurgevoelige objecten zijn gelegen in de bebouwde kom. De gemeente Wormerland is gelegen in concentratiegebied Oost (zoals aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet).

In de onderstaande tabel zijn de normen voor de geurbelasting en de minimale afstanden voor de nieuwe geurgevoelige objecten weergegeven.

	Dieren met geuremissiefactor Geurbelasting	**Dier zonder geuremissiefactor** Afstand emissiepunt tot geurgevoelig object	**Alle dieren** Afstand dierverblijf tot geurgevoelig object
Alle woningen en geurgevoelige objecten	2,0 ou_E/m^3	100 m	50 m

Tabel 3: Normen voor de geurbelasting

2.3 Woonkwaliteit

Met behulp van de berekende geurbelasting kan door middel van bijlage 6 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij, het aantal geurgehinderden worden bepaald. In deze bijlage wordt onderscheid gemaakt tussen geurhinder afkomstig van de maatgevende veehouderij (voorgrondbelasting) en de geurhinder van alle veehouderijen (achtergrondbelasting) nabij het geurgevoelige object. Uit deze bijlage blijkt dat de achtergrondbelasting twee keer zo hoog kan zijn om dezelfde geurhinder te veroorzaken ten opzichte van de voorgrondbelasting.
Uit de tabel in bijlage 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij kan daarna de verwachte milieukwaliteit worden afgelezen.

2.4 Rekenmethodieken

Voor de berekening van de achtergrondbelasting is gebruikgemaakt van het rekenmodel V-Stacks Gebied (versie 2010.1). Voor de berekening van de voorgrondbelasting is gebruikgemaakt van het rekenmodel V-Stacks Vergunning (Versie 2010.1.). Beide modellen zijn ontwikkeld door KEMA in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

3 Onderzoek

3.1 Onderzoeksopzet

In het geuronderzoek zijn twee soorten normen van belang: de afstandsnormen en de geurnormen.

Onderzoek aan de hand van de afstandsnormen
Binnen de afstandsnormen zijn geen nieuwe geurgevoelige objecten toegestaan. Daarom wordt eerst inzichtelijk gemaakt of er nieuwe geurgevoelige bestemmingen worden mogelijk gemaakt binnen deze afstandsnomen.

Onderzoek aan de hand van de geurnomen
Uit de gegevens van de Milieudienst Waterland blijkt dat er in de ruime omgeving geen intensieve veehouderijen (zoals kippen- en varkensveehouderijen) liggen. Hierdoor is er geen noodzaak tot het uitvoeren van een achtergrondbelasting berekening.
Wel wordt voor de maatgevende veehouderij (Molenpad 1) de voorgrondbelasting berekend met behulp van V-Stacks Vergunning. Tevens wordt de milieukwaliteit bepaald.

3.2 Uitgangspunten

Geuremissie
De geuremissie van de veehouderij Molenpad 1 is berekend op basis van de gegevens van de Milieudienst Waterland. Op de veehouderij Molenpad 1 worden 43 stuks melkrundvee, 20 stuks jongvee en 40 schapen gehouden. De geuremissie van het melkrundvee en het jongvee is bepaald aan de hand van amomoiakemissie en de geuremissie van Vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden (roodvleesproductie) (Rav-code A5). Deze dieren worden op een vergelijkbare manier gehouden als melkrundvee (In stallen zonder mechanische ventilatie en zonder luchtwassers).

RAV	**Omschrijving**	**Aantal**	**Ammoniak-emissie** kg NH3/ dier/jaar	**Geuremissie** ou_E/dier/s	**Geuremissie in** ou_E/s
B1	Schapen	40	0,7	7,8	312
A1.1	Melkrundvee	43	4,3	20,4 [1]	877
A4	Jongvee	20	2,5	35,6	712
A6	Vleesstier	0	7,2	35,6	0
	Totaal	103			1.901

Meteo
Het gebruikte meteostation is Schiphol.

[1] 35,6 *(4,3/7,2) = 20,4 ou_E/dier/s

Maximale afstand tussen receptorpunten en bron
De maximale afstand waarvoor nog een geurbelasting wordt berekend bedraagt 2.000 meter. Dit is conform de Gebruikershandleiding V-Stacks Gebied, versie 2010.01, d.d. 26 april 2010

Ruwheid
De gebruikte ruwheid is berekend door V-Stacks Gebied en bedraagt 0,17 meter.

3.3 Afstandsnormen

In de Wgv zijn diverse afstandsnormen genoemd welke gelden voor geurgevoelige bestemmingen. In tabel 3 zijn de afstanden (100 en 50 meter) vermeld die bij deze ontwikkeling in acht moeten worden gehouden.
In bijlage A, overzichtstekening 1, is het plangebied weergegeven met het omliggende gebied.

Conclusie
Binnen 50 meter van het bouwvlak (en dus de nieuwe woning) staan geen stallen van veehouderijen. Wel ligt de veehouderij Molenpad 1 binnen 100 meter van het bouwvlak. Op de veehouderij Molenpad 1 worden 43 stuks melkrundvee en 20 stuks jongvee en 40 schapen gehouden. Aangezien er op dit bedrijf een menging plaatsvindt van dieren met een vastgestelde geuremissie en zonder een vastgestelde geuremissie is, in plaats van vast te houden aan de in de wet gestelde afstandsnormen, in paragraaf 3.4.1 de voorgrondbelasting van deze veehouderij bepaald. Op deze wijze kan worden vastgesteld of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat ondanks de kortere afstand.
Aangezien tussen de veehouderij Molenpad 1 en het plangebied nog enkele geurgevoelige objecten (woningen en recreatiewoningen) liggen wordt de veehouderij Molenpad 1 reeds door deze woningen beperkt in zijn bedrijfsvoering. De nieuwe woning (Molenpad 42) zorgt dan ook niet voor een extra beperking in de bedrijfsvoering.

3.4 Geurnormen

3.4.1 Bepaling van de voorgrondbelasting

Met behulp van V-Stacks Vergunning is de voorgrondbelasting in het plangebied ten gevolge van de maatgevende veehouderij Molenpad 1 bepaald. Met behulp van bijlagen 6 en 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij wordt het leefklimaat bepaald.

Aangezien de veehouderij door de reeds aanwezige woningen al op slot zit, mag het emissiepunt, conform hoofdstuk 3.3.1 van de “Gebruikershandleiding V-Stacks vergunning”, in het midden van het agrarische bouwvlak worden geprojecteerd.

De geur-emissiegegevens die zijn gebruikt zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Bron-nr.	Adres	Coördinaten		Schoor-steen-hoogte (m)	Stal-hoogte (m)	Schoor-steen-diameter (m)	Uittree-snelheid (m/s)	Geuremissie in ou_E/s
		X (m)	Y (m)					
1	Bron	118306	502403	2	6	0.5	0,4	1.901

Tabel 4: geur-emissiegegevens voor de voorgrondbelasting

In de onderstaande tabel worden de voorgrondbelastingen weergegeven. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage A. De rapportage uit V-Stacks Vergunning is weergegeven in bijlage B

waarneempunten	Voorgrond-belasting (ou_E/m^3)	Norm (ou_E/m^3)	Geur-gehinderden	Milieu-kwaliteit
Wnp.1	1,9	8	9%	goed
Wnp.2	1,9	8	9%	goed
Wnp.3	1,4	8	7%	goed
Wnp.4	1,3	8	7%	goed

Tabel 5: berekende voorgrondbelasting

Conclusie

Uit dit onderzoek blijkt dat de voorgrondbelasting maximaal 1,9 ou_E/m^3 bedraagt, dit komt overeen met een goed milieukwaliteit. De optredende voorgrondbelasting is lager dan de hiervoor geldende norm van 2,0 ou_E/m^3 uit de Wet geurhinder en veehouderij.

4 Conclusie

Op het perceel Molenpad 42 te Jisp (gemeente Wormerland) bevindt zich een voormalige boerderij. De boerderij is al enkele jaren niet meer in gebruik en in de loop der tijd in verval geraakt. De huidige eigenaar van het perceel wil de bestaande agrarische bebouwing slopen en een woning bouwen op het perceel.
Woningen zijn geurgevoelige objecten waarvoor onderzoek naar geurhinder moet worden verricht. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat moet worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen wordt onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden.

4.1 Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij

4.1.1 Woon- en leefklimaat

Binnen 50 meter van het bouwvlak (en dus de nieuwe woning) staan geen stallen van veehouderijen. Wel ligt de veehouderij Molenpad 1 binnen 100 meter van het bouwvlak. Op de veehouderij Molenpad 1 worden 43 stuks melkrundvee en 20 stuks jongvee en 40 schapen gehouden. Aangezien er op dit bedrijf een menging plaatsvindt van dieren met een vastgestelde geuremissie en zonder een vastgestelde geuremissie is, in plaats van vast te houden aan de in de wet gestelde afstandsnormen, de voorgrondbelasting van deze veehouderij bepaald.
Uit de berekening van de voorgrondbelasting blijkt dat de voorgrondbelasting ten gevolge van de veehouderij Molenpad 1 maximaal 1,9 ou_E/m^3 bedraagt, dit komt overeen met een goed milieukwaliteit. De optredende voorgrondbelasting is lager dan de hiervoor geldende norm van 2,0 ou_E/m^3 uit de Wet geurhinder en veehouderij.
Bij nieuwe woning is er dan ook sprake van een goed woon- en leefklimaat.

4.1.2 Rechten van bestaande veehouderijen

Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.
In de directe nabijheid van het plangebied ligt de veehouderij Molenpad 1. Aangezien tussen de veehouderij Molenpad 1 en het plangebied nog enkele geluidsgevoelige objecten (woningen en recreatiewoningen) liggen wordt de veehouderij Molenpad 1 reeds door deze woningen beperkt in zijn bedrijfsvoering. De nieuwe woning (Molenpad 42) zorgt dan ook niet voor een nieuwe beperking in de bedrijfsvoering voor de veehouderij Molenpad 1.

4.2 Overige hinder afkomstig van veehouderijen

De veehouderijen kunnen niet alleen hinder veroorzaken op het gebied van geur, maar ook hinder in de vorm van stof, geluid en gevaar. In de VNG-publicatie ‘ Bedrijven en milieuzonering, editie 2009’ worden voor deze vormen van hinder richtafstanden genoemd.
Uit deze publicatie blijkt dat de grootste richtafstand ten gevolge van een (pluim)veehouderij voor stof (50 meter), geluid (50 meter) en gevaar (10 meter) bedraagt. Deze afstand is de richtafstand tot een ‘rustige woonwijk’ of een vergelijkbaar omgevingstype zoals 'rustig buitengebied' (eventueel inclusief verblijfsrecreatie).

Op basis van overzichtstekening 1, bijlage A mag geconcludeerd worden dat de nieuwe geurgevoelige objecten (woning) nabij enkele veehouderijen liggen. De woningen zijn echter niet geprojecteerd binnen de richtafstanden van de VNG-publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’ (de afstand die wordt geadviseerd aan te houden tussen veehouderijen en gevoelige bestemmingen, zoals woningen, vanwege hinder in de vorm van stof, geluid en gevaar).

Bijlage A

Overzichtstekening 1: Ligging van het plangebied en omliggende veehouderijen

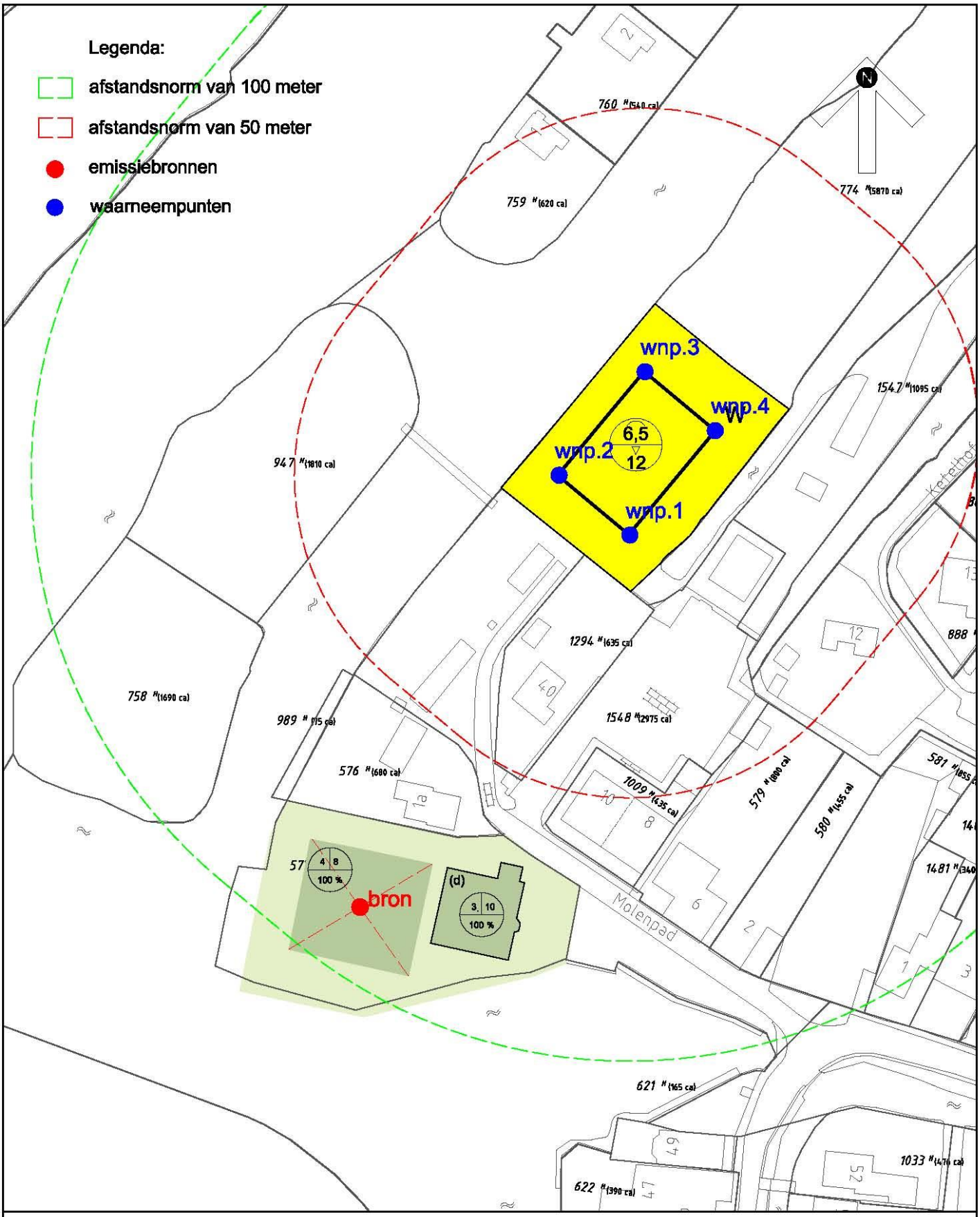

overzichtstekening **Ligging van de afstandscontouren en de waarneempunten en emissiepunt**

formaat : A4
schaal : 1:1000
datum : 4-10-2013
projectnr. : 130336
tekeningnr. : 1

gemeente **WORMERLAND**

s a b
Arnhem

Bijlage B

Berekening van de voorgrondbelasting

Naam van de berekening: Jisp (130336)
Gemaakt op: 4-10-2013 8:38:59
Rekentijd: 0:00:01
Naam van het bedrijf: Molenpad Jisp (130336)

Berekende ruwheid: 0,17 m
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	Middelpunt bouwvlak	118 306	502 403	2,0	6,0	0,50	0,40	1 901

Geur gevoelige locaties:
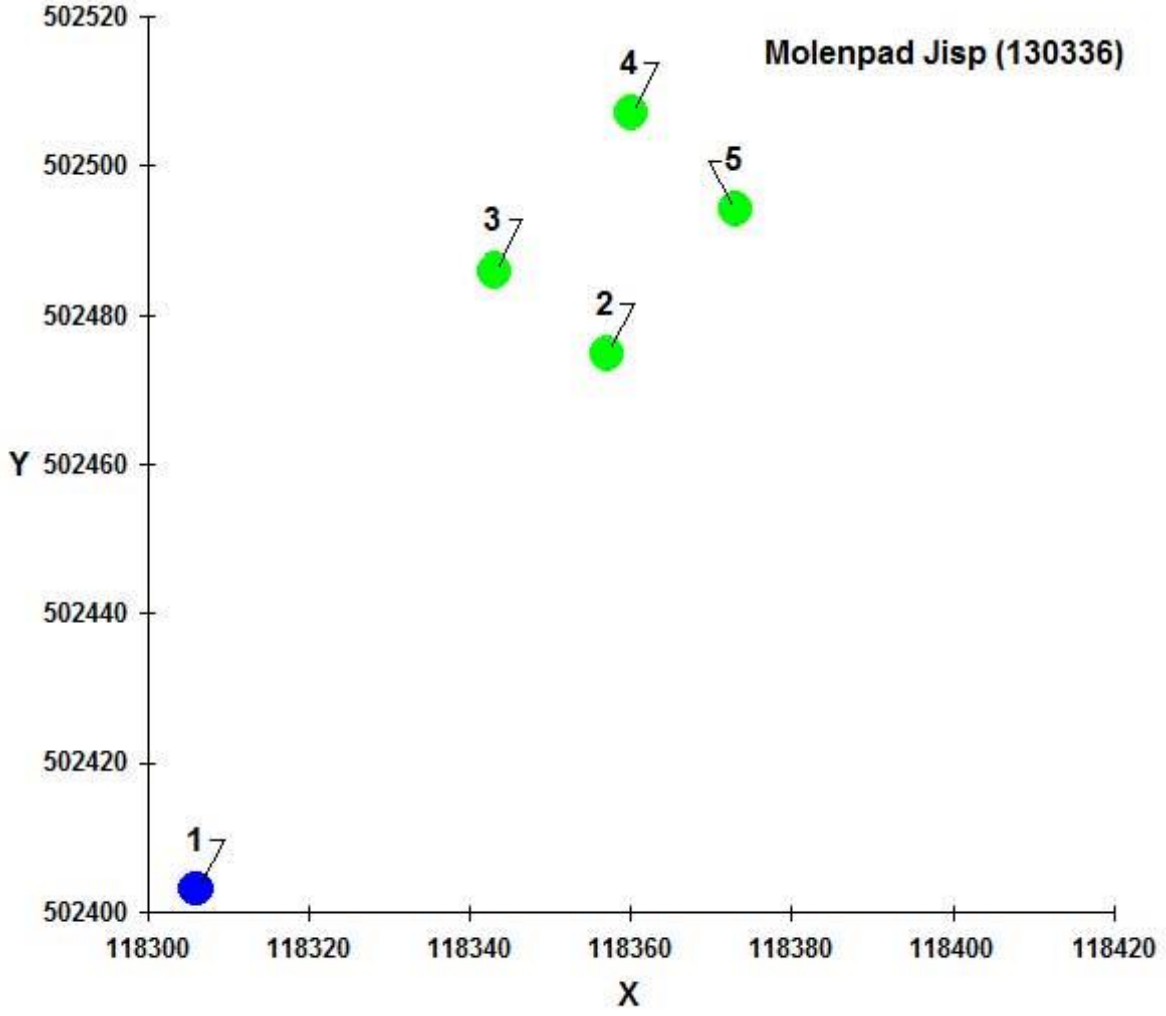
Volgnummer	GGLID	Xcoordinaat	Ycoordinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	wnp.1	118 357	502 475	2,0	1,9
3	wnp.2	118 343	502 486	2,0	1,9
4	wnp.3	118 360	502 507	2,0	1,4
5	wnp.4	118 373	502 494	2,0	1,3